

วิธีฟื้นฟูแปลงและปลูกผัก หลังน้ำลด

ดินเปียกอยู่

ห้ามคน สัตว์ เครื่องจักร
เข้าไปในพื้นที่

มีน้ำขัง

หากทางระบายน้ำออก
ให้เร็วที่สุด เช่น
การขุดร่องระบายน้ำ

ดินแห้งแล้ว

ไถพรวนและตากดิน
ไว้ 2-3 วัน ใส่ปุ๋ยคอกและ
ปุ๋ยขาว เพื่อปรับสภาพดิน

ผักที่ควรปลูก

อายุสั้น ได้ผลผลิตเร็ว

พริกขี้หนู ผักกาดหอม ผักกาดหิ้ว ผักกาดเขี้ยวปลี ผักกาดขาวปลี กะหล่ำปลี ผักชีไทย
หอมแบ่ง โหระพา แมงลัก คื่นช่าย กะเพรา ผักบุ้งจีน ผักกวางตุ้ง มะระจีน บวบเหลี่ยม
ถั่วฝักยาว มะเขือเปราะ มะเขือยาว และแตงกวา

ควรคำนึงถึงสภาพภูมิอากาศและความต้องการของตลาดในพื้นที่ด้วย

ข้อควรระวัง

1. หากดินยังมีความชื้นอยู่มาก ควรปรับสภาพดินด้วยปุ๋ยขาว 200-300 กก./ไร่
2. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ช่วยป้องกันโรครากเน่าในผักได้
3. ไม่ควรปลูกผักให้แน่นเกินไป เพื่อป้องกันเชื้อรา

ข้อควรปฏิบัติ สำหรับเกษตรกร ช่วงหน้าแล้ง

ปลูกพืชอายุสั้นใช้น้ำน้อย
ที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่า
ทดแทนการทำนา

วางแผนใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
และประหยัดตลอดฤดูแล้ง

ให้น้ำพืชในช่วงเช้าและเย็น
ลดการระเหยของน้ำ

เลือกระบบน้ำที่มีประสิทธิภาพ
เหมาะสมกับพื้นที่และชนิดพืช

มีนีสบริงเกลอร์

ไมโครสปริง

ระบบน้ำหยด

ไม้ผล

ระยะ 5 เมตรขึ้นไป

พืชผัก - ไม้ผล

ระยะชิด

พืชไร่ - ไม้ผล

รักษาความชื้นในดิน
ด้วยการใช้วัสดุคลุมหน้าดิน
เช่น ใบไม้ พางข้าว และหญ้าแห้ง

พืชใช้น้ำน้อยที่เหมาะสม ต่อการเพาะปลูกช่วงฤดูแล้ง

พืชใช้น้ำน้อย หมายถึง พืชที่ใช้น้ำน้อยกว่าข้าว
(ข้าวใช้น้ำ 1,000 - 1,500 ลบ.ม./ไร่/ฤดูกาลผลิต)
เช่น พืชไร่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ
ใช้น้ำประมาณ 300 - 800 ลบ.ม./ไร่/ฤดูกาลผลิต

ข้อควรคำนึงในการเลือกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อลดหรือทดแทนการปลูกข้าวในช่วงวิกฤตภัยแล้ง

1 เป็นพืชที่สร้างรายได้
บรรเทาความเดือดร้อน
ช่วงภัยแล้ง
มีตลาดรองรับแน่นอน

2 เป็นพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่
ของเกษตรกรสามารถเพาะปลูก
และเก็บเกี่ยวได้ในช่วงฤดูแล้ง

3 ส่งเสริมให้มี
การรวมกลุ่มเกษตรกร
เพื่อประโยชน์ในการจัดการ
ด้านการผลิต การตลาด และสินเชื่อ

กลุ่มพืชและชนิดพืชแนะนำ ที่สามารถเพาะปลูกได้ในช่วงฤดูแล้ง

กลุ่มพืชไร่
จำนวน 5 ชนิด
ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียว
ถั่วเหลือง ถั่วเหลืองฝักสด
และถั่วลิสง

กลุ่มพืชสมุนไพร
จำนวน 1 ชนิด
ได้แก่ อัญชัน

กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ
จำนวน 2 ชนิด
ได้แก่ ดาวเรืองตัดดอก และอโกลนีมา

กลุ่มพืชผัก จำนวน 31 ชนิด ได้แก่

- ตระกูลกะหล่ำ เช่น กะหล่ำปลี ผักกาดหัว กวางตุ้ง คะน้า
- ตระกูลแตง เช่น บวบ มะระจีน ฟัก/แฟง ฟักทองญี่ปุ่น
แตงโม แคนตาลูป/เบาล่อน แตงไทย แตงกวา
- ตระกูลถั่ว เช่น ชะอม ถั่วพู ถั่วฝักยาว
- ตระกูลมะเขือ เช่น ฟริก มะเขือ
- พืชผักกินใบ เช่น ผักชี กะเพรา โหระพา
ผักบุ้งจีนในตะกร้า กุยช่าย
- พืชหัว เช่น หอมแดง มันเทศ
- เห็ด เช่น การเพาะเห็ดถุง การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า
การเพาะเห็ดฟางกองเดี่ยว
- พืชผักอื่นๆ เช่น กระเจี๊ยบเขียว ตะไคร้ ต้นอ่อนทานตะวัน
ข้าวโพดฝักสด

การดูแลไม้ผล ในช่วงฤดูแล้ง

กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำวิธีการหลีกเลี่ยงและบรรเทาความเสียหายในการดูแลป้องกันไม้ผลในช่วงฤดูแล้งนี้

1

ปลูkc้นไม้บังลม
ลดความรุนแรงของลม
หรือพายุก่อนถึงสวนผลไม้

2

ตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มโปร่ง ไม้ค้ำลม
- ไม้ผลอายุมากหรือลำต้นสูง
ควรตัดทอนส่วนยอดให้ต่ำ
- โยงหรือค้ำ กิ่งและต้น ป้องกัน
การฉีกหักช่วยรับน้ำหนักผลผลิต

3

ลดน้ำหนักต้นและกิ่งไม้ผล
ด้วยการทยอยเก็บผลผลิต
ที่ไม่สมบูรณ์ เช่น เก็บผลที่
รูปทรงไม่ปกติ จำหน่ายก่อน

ขั้นตอนฟื้นฟูไม้ผล

หลังประสบพายุฤดูร้อนและปัญหาวาทภัย

ตัดแต่งกิ่งที่ฉีกหัก
หรือโค่นล้มออก

งดใช้เครื่องจักรกล
ในขณะดินเปียกชื้น

ปลาคดินโคลนออก
จากบริเวณทรงพุ่ม
หลังดินแห้ง

ขุดหรือปลาค
ดินโคลนทิ้ง
สร้างการถ่ายเท
อากาศให้ดินเดิม

ตัดแต่งกิ่งและยึด
โยงลำต้นไม้ผล
ให้ตั้งตรง

ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ

พรวนดิน
เพิ่มออกซิเจน
ให้รากไม้ผล
หลังดินแห้ง

ใส่ปุ๋ยบำรุงต้น

กรมส่งเสริมการเกษตร

ID: @doae.news

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอคอนทูด จังหวัดสระบุรี

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร

โครงการระบบส่งเสริมเกษตร แบบแปลงใหญ่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เป้าหมาย (ในปี 2579)

พื้นที่ดำเนินการ 77 จังหวัด
จำนวนแปลง 14,500 แปลง

ผลการดำเนินงาน

การรับรองแปลงใหญ่ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 มีนาคม 2565)

จำนวนแปลง 8,884 แปลง
เกษตรกร 489,933 ราย
พื้นที่ 8,295,628 ไร่

มูลค่าเพิ่มในการผลิตสินค้าแปลงใหญ่สะสม 5 ปี (2559-2564)

ลดต้นทุน 24,854.19 ล้านบาท
เพิ่มผลผลิต 22,421.52 ล้านบาท
รวมมูลค่าเพิ่ม 47,275.71 ล้านบาท

เป้าหมายการดำเนินงาน ปี 2565

พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ไม่น้อยกว่า 3,000 แปลง

วิธีดำเนินการ

ต้นทาง

1. การเตรียมการ
2. การพัฒนาเกษตรกรและเจ้าหน้าที่

กลางทาง

3. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/เงิน
4. การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ปลายทาง

5. การตลาด/การบริหารจัดการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

บริหารจัดการร่วมกัน ทั้งการผลิต การตลาด

ผลผลิต มีตลาดรองรับ ผลผลิตคุณภาพดี

เกษตรกรสามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ขายได้ราคา และมีผลกำไร

เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเข้มแข็ง

GAP 144,180 ราย

เกษตรอินทรีย์ 22,060 ราย

RSPO 3,463 ราย

อื่น ๆ 13,944 ราย

รวม 183,647 ราย

การเชื่อมโยงการตลาดแปลงใหญ่

ตลาดข้อตกลงล่วงหน้า 921 แปลง

ตลาดอื่น ๆ 8,045 แปลง

ตลาดออนไลน์ 489 แปลง

กรมส่งเสริมการเกษตร | ID : @doae.news